



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Verus Ecclesiasticus Vocationem suam cognoscendi Avidus, Eidemqve Correspondendi Studiosus

Mansi, Giuseppe

Francofurti ad Mœnum, 1693

Caput I. Sacrorum ordinum susceptioni, præmittenda est seria ministerii
Ecclesiastici consideratio, oportetque Episcopos accurate attendere, ut
ad munus illud non promoveantur, nisi digni, & capaces

urn:nbn:de:hbz:466:1-38106



VERI
ECCLESIASTICI
LIBRI SECUNDI

Caput Primum.

*Sacrorum Ordinum susceptioni premit-
tenda est seria ministerii Ecclesiastici con-
sideratio, oportetque Episcopos accura-
te attendere, ut ad munus illud non
promoveantur, nisi digni ac
capaces.*

Mysteriis plena est protestatio illa,
quam Sacerdos æternus suis fe-
cit Apostolis eodem puncto tem-
poris, quo illos ordinaverat sa-
cerdotes: *Ioan. 13. v. 12. Scitis, quid fecerim
vobis?* Volens in personis illorum nobis
inculcare specialissimè, ut seriam omnino
reflexionem faceremus sublimis illius con-
ditionis ac status, ad quem sacrorum Or-
dinum, ac functionis Ecclesiasticæ susce-
ptione,

Vansi

Versus
ecclesiasticus
M. V.



prione, sublimamur. Ex defectu hujus splendens
 modiconsiderationis, non solum illi qui *cur*, &
 moti sunt, sed ii qui indies quodammodo Turma
 sacros promoventur Ordines, contraeros O
 Clerum pluribus ineptis superimpleri melensi S
 stris, cum damno irreparabili Christiana *lor. c. 29*
 ris: hocque ipsum est, quod suis temp adopra
 bus inconsolabiter deslebat S. Gregori *capula*
Hom. 27. in Evang. nostro autem ævo de tanto,
 randum amplius: *Sine gravi mœrore* formid
non possumus; ecce mundus, sacerdotibus nes, & r
nus est, sed tamen in messe Dei rarus in minist
zur operator, quia officium quidem sacerdotis a ssm
le suscepimus, sed opus officii non imple offensu
 De eodem puncto hoc lamentabatur Erum: S
 bius, dum moreretur S. Hieronymus, *de re* sa
 bens S. Damaso Papæ: *Ecce mundus* gatio s
que fervet Sacerdotibus, & tamen tam sum confid
rissimi sacerdotes, quod vix de centum u do, au
reperiatur bonus. Tanti autē præjudicii act tam su
 mni causa, nisi me mea fallat opinio, vide *divino*
 mihi designata ac insinuata à S. Hieronymo *gestate*
 in epistola *Epist. 2. ad Nepot.* ad Nepotianum onem
 quod nimirum major habeatur cura in *in libr*
 riori templorum ornamento, quam in *bio, su*
 norum, ac in virtuosorum ministrorum *accura*
 lectu: *Multi adificant parietes, & colum* rioru
Ecclesia substruunt, marmora nitent, an ne, ac
stia

huiusmodi splendens laquearia, gemmis altare distingui-
 tur, & ministrorum Christi nulla est electio.
 modo Turmatim quæso curritur ad recipiendos sa-
 croscros Ordines (conqueritur sua è Clareval-
 lense Solitudine S. Bernardus de *Convers. ad*
Stian. cler. c. 29.) summaque cum facilitate in Clerum
 impadantur, qui se sistunt, subduntque
 ego scapulas ulla absque consideratione oneri
 o detanto, quod etiam Angelicis humeris est
 ore formidabile: *Curritur passim ad sacros Ordi-*
nes, & reverenda ipsis quoque Angelicis spiritibus
in ministeria homines apprehendunt, sine reveren-
tiâ, sine consideratione. Hæc petra scandali ac
 imple offensionis est, hæc causa ruinæ plurimo-
 rum: *Sine consideratione*: non librant pon-
 tus, sedere sanctuarii, quale onus sit, quanta obli-
 gatio sacerdotii, nihil aliud pensant aut
 considerant, quam ut pro humano commo-
 do, aut temporali emolumento, ad locum
 tam sublimem ascendant, non ut pro cultu
 divini, illiusque amplificanda gloria ac ma-
 gna pietate, ad debitam statui aspirent perfecti-
 onem ac pietatem. Ideo idem ille Sanctus
 in libris de Consideratione, Papæ Eugē-
 nio, suo quondam discipulo inscriptis, l. 2. c. 16.
 accurate monet, ut omnes qui in album Cle-
 ricorum referri vellent, magna cum reflexio-
 ne, ac mentis industria perpenderent, quali

Natusi

Verus
de castisM. V.
1611

sese subderent ministerio, an vires suffic
 tes, an talenta, competentia, an scienti bene p
 congruentem tali officio habeant, hanc stricta
 mnia dico, juxta Salvatoris monitum, p
 denter apud se pertractent, ac evoluant, rem,
 statim ex proprio motu aut capricio ad o
 cibibus,
 tam arduum sese accingant, ac functi si sele
 adeo momentosæ ingerant; *Ante juxta animo*
filium Salvatoris sedisse debuit, ante astim gnum e
opus, metiri vires, ponderasse sapientiam, scatur
rita comparasse, sumptus computasse virtutem ob ca
 Quis amplio rem sanctitatis thesaurū, ac Alexan
 nio rem spiritus habuit unctionem Franc Ecclesi
 illo Seraphico? Et tamen quia considerat est, qu
 ac intimè penetrabat summam Sacerdot scopat
 ministerii eminentiam, nunquam vo verit,
 tam excelsum conscendere gradum: Et S. rent p
 jetanus, per Cleri reformationem, tam pus or
 ne de Ecclesia meritis, recurrente annu actè fer
 sario suæ ordinationis die, ac in quo Sacerd
 mam suam celebraverat missam, inge saluber
 scendo dicere solebat: *Hodie tot anni su*
à quibus ego commisi actum tanta super
ac presumptionis. Mihi sane videtur, (p
 ut etiam sentit in hac materia S. Ambros nem pi
 scribens de Dignitate Sacerdotali Cap. 2.) Match
 ante omnia, quicumque gradum tam sub non sp
 mem cogitat conscendere, matura præ tandi f
 col

consideratione, ac profunda meditatione
 bene perpendat, quid sit Sacerdotium, quam
 strictæ illius obligationes, quantam requi-
 rat morum continentiam ac vitæ sanctita-
 tem, fusisque deinde iteratis ad Deum pre-
 cibus, & ab ipso singulari petito lumine,
 si sese capacem ac idoneum iudicet, bono
 animo demum ministerium accipiat: *Di-*
gnum est, ut dignitas sacerdotalis prius cogno-
scatur à nobis, deinde seruetur à nobis. Hanc
 ob causam, inter alia, à Felicis memoriæ
 Alexandro septimo Pontifice Romano, in
 Ecclesiam collata beneficia, haud postremum
 est, quod tam Romæ, quam in sex aliis Epi-
 scopatibus suffraganeis strictissimè manda-
 verit, ut quicumque ad Sacros Ordines ave-
 rent promoveri, indispensabiliter, per tem-
 pus ordinatum præmittere deberent, ac ex-
 actè servare exercitia spiritualia, *ut dignitas*
Sacerdotalis prius cognoscatur. Idem hoc
 saluberrimum decretum, per litteras cir-
 culares, ad omnes Italiæ Episcopatus exten-
 dit Sanctissimus Dominus Innocentius un-
 decimus, summus Pontifex; in eumque fi-
 nem pius, ac devotus Illustrissimi Domini,
 Matthæi Petrucci, Episcopi Jesi, calamus,
 non spernendo volumine, copiosam medi-
 tandi subministravit materiam iis, qui ad

Vansi

Verus
claususM. V.
1718

sacros aspirarent Ordines, ex qua con-
 intelligerent, ac meditando penetrarent
 quæ tali functioni sunt annexa, quæque
 incumbunt observanda. Ad rem faci-
 sentem, id quod S. Theodorus Studita
 nunt Nicephorum Imperatorem, ipsum
 electione Episcoporum informando,
 quibus qualitatibus persona hujuscem-
 antequam tam sublimem conscenderet
 dum, prædita esse, quoque modo illum
 tingere deberet, instrueret, inquit,
 talis, *Qui gradu, atque ordine ab inferis
 sensim ad superiorem ascendit.* Ut verum
 reat, rectissime observavit Nazianzen-
 Orat 21. deformitatem illam, quæ commi-
 tur in enormi saltu aliquo, in quo unius
 cursu diei transitur, ex vita aliqua malè
 dinata, pessimè traducta, ex negotiis plu-
 prophanis, absque ulla media, præviaque
 dispositione, ad tam sacrosanctas func-
 nes, ad subeunda ac tractanda mysteria
 tam tremenda: *Heri Sacrilegi, hodie Sa-
 cerdotes, heri prophani, hodie sacrorum
 zistites: veteres vitio, pietate rudes, &
 centes; qui denique plura pro suis, quam
 populi ignorantibus sacrificia debeant.* Ho-
 ipsam est, invertere bene constitutum
 ræ gratiæ ordinem, jamque relatis haud ab-

similia, alibi legimus. S. Gregorius Papa 3. P.
Ps. c. 15. ingeniosa quadam similitudine mi-
 re confirmat prædictam veritatem: Si quis
 enim in sylva aliqua pro ædificio extruendo,
 arborem velit succidere, non antea ad id sese
 accingit, quin prius consideret, an apta sit
 suæ intentioni, an capax molis, ac oneris fa-
 bricæ sustinendæ, cujus si contrarium ad-
 vertat, relinquit illam in suo succiso loco, ut
 tractu temporis nimia exsiccetur humiditas,
 illam durities perficiat, reddat robustiorem,
 illâque opifex deinde, sua cum satisfactione
 utatur, ac in summitatem sui ædificii certus
 de robore eleuet: *Idcirco in altum Sylva li-
 gnum succidimus, ut hoc in ædificii tegmine
 subleuemus, quod tamen non repente in fabri-
 ca ponitur: ut nimirum prius vitiosa ejus viri-
 ditas exsiccetur, cujus quo plus in infimis hu-
 mor excoquitur, eo solidius ad summa suble-
 vatur.* Applicemus quæso hæc præsentis
 nostro intento; nonne reperiemus ex amissi
 illi correspondere similitudinem hanc, eam-
 que absque ulla difficultate transferri posse
 ac applicari præsentis sæculi Clero, ita ut nec
 unica adsit consideratio, unicumque pun-
 ctum, quod non quadret? Detestatur illud
 idem inconueniens non minus appositâ simi-
 litudine Nazianzenus: *Orat. 2. Quis est, qui*

Nauis

Verus
de...
M...
P...

veritatis propugnator unius diecula spatio, Manus c
 lut è luto statuam fingit? Illum, inquam, peccaveri
 cum Angelis stabit, cum Archangelis glori Sententi
 cabit, cum Christo Sacerdotio fungetur, ni Papa
 ut, quod majus est, dicam, qui Deus episcopos
 aliosque Deos efficiet? Verùm, quanta inconsiderato
 jor foret illa temeritas, si quis statim submissi ante
 pto Sacerdotio, cœcè ac inconsideratè minis,
 mul in se susciperet onus insupportabile entiam
 randarum ac regendarum animarum? labuere no
 licissimi sane Sacerdotes (prout id de plebeccatis
 Blesensis Epist. 154.) qui insufficientes ut qualis e
 gant se ipsos, præsumunt regere alios, ac Digniss
 in eorum sese curam ingerunt: Infelicissimè batis; F
 Sacerdos, ad anima sua providentiam omni missionib
 non sufficit & multarum animarum curam de Ord
 tentare præsumit. xat, &

Optimè ergo atque accuratissimè attendem pla
 dant Episcopi, ne sese participes reddat de Confes
 temeritatis illorum, qui absq; matura antea oportet e
 dente consideratione promoveri petunt que just
 Sacerdotii gradū, gravissimè hoc ipsum mo admitt
 nente S. Chrystomo: Hom. 16. in 1. ad Timotheum tenend
 Eorum, qua ille peccaverit, tu quoque peccaveris didiceri
 dabis, qui initium dedisti etiam præcedentium perient
 delictorum: Hæcque tam formidanda verba ac sibi p
 scribit, fundatus in sensu, ac mente Apo bus, a
 stoli, qui ita informat Episcopum Ephesinum Nautica
 Ma

Manu cito nemini imposueris, neque commu-
 nicaveris peccatis alienis. 1. ad Tim. 5. v. 22
 Sententia ista Apostoli ansam præbuit S. Leo-
 ni Papæ Epist. 87. reprehendendi Africæ E-
 piscopos, hac in parte nimis faciles ac incon-
 sideratos: *Quid est cito manus imponere,*
nisi ante aetatem maturitatis, ante tempus exa-
rationis, ante meritum laboris, ante experi-
entiam disciplina, Sacerdotalem honorem tri-
buere non probatis? Et quid est communicare
peccatis alienis, nisi effici talem ordinantem,
inqualis est ille, qui non meruit ordinari?
 Dignissima notatu sunt verba illa: non pro-
 cessibus; Hinc in sacri Concilii Tridentini de-
 cretionibus sess. 23. Cap. 12. de reform. ubi agitur
 de Ordinandis, ita habetur: *Dignos dumtaxat,*
et quorum probata vita senectus sit. Ea-
 dem plane ad Eugenium Papam lib. 4. cap. 4.
 scribit S. Bernardus: *Viros probatos*
oportet eligi, non probandos: Idque non abs-
 que iustissima ratione; Siquidem si quis non
 admittatur ad regendam unam navim, aut
 tenendum ipsius gubernaculum, nisi prius
 didicerit bene trahere remos, longaque ex-
 perientia insignem maris hauserit peritiam,
 ac sibi præcedente sudore, durisque labori-
 bus, ad naucleri officium viam sternat:
Nauticam legem laudo (est similitudo Na-
 zian-

Nauticam

Verus
de iustis

Nauticam

zianzeni lib. 7. Ep. 114. alias 116.) qua gubernem, in
 ri futuro primum remos tradidit, deinde quis cu
 proram eum collocat, sicque prioribus munda detegit i
 bus ipsi commissis, tandem eum post diuturni plurimi
 remigationem ac ventorum observationem tanquam
 gubernacula constituit. Jam verò, brandi sui
 icopi tam facile, in mari hoc istius sagui aut
 tot tentationibus agitato, tot scopulis ob mot
 mi, tot quotidianis animarum naufragiis sumum,
 tissimo, regimen animarum committent. *atro. 10*
 cerdoti alicui ignorant, inexperto, quæst scrip
 se ipsum regere nequit? An non detestantur
 foret temeritas, inquit idem Gregorius iudicare d
 quis sese alteri in viæ, plane sibi ignota scia fun
 cem offerret, qui sese pro tribuno aut *Obent or*
 taneo alicujus cohortis auderet sistere, *cia. Q*
 præsentare, qui prima militiæ rudimacere pol
 ignoraret? Et tamen reperiuntur, qui *nocentia*
 catum animarum impudenter assumunt, *edicam te*
 bus via omnis ignota ductoris est, *Et quò,* non ex
 ipsi gradiuntur ignari sunt; quod quam pingueq
 vum quam sit temerarium, seculari *etiam molumè*
 ordine, ac disciplinâ monstratur. *Aut ad di*
 dum Dux exercitus non nisi labore *Et sollicit* non fur
 dine expertus eligitur, quales animarum *subtraha*
 ces esse debeant, qui ad culmen immatura *seculari*
 piunt festinatione conscendere. *vitam C*

Debet Episcopi accuratè examinare *etiam, u*

bernem, intentionem ac motivum, ob quod se
 inquis cupit ordinari, si quidem finem unum
 mundetegit idem Nazianzenus, *Orat. 5.* ob quem
 plurimi in castris illis solent militare: *Non*
tantquam virtutis exemplum, sed victus pa-
ndi subsidium hunc ordinem esse judicantes;
 sed qui autem huiusmodi cum intentione, tale ve
 lio b motivum Clerum intrat, *Non intrat per*
giosum, sed ascendit aliunde, unde fur est, &
tematro. Ioan. 10. v. 1. Hic illi sunt, de quibus
 quæst scriptum: *Philip. 2. v. 21. Quæ sua sunt*
estagnarunt, non quæ JESU Christi. Solebat
 oridicere dignissimus quidam Prælatu: *Bene-*
otaficia fundata sunt pro presbyteris, sed non de-
tent ordinari presbyteri propter benefi-
ere, cia. Quam pauci sunt, qui cum veritate di-
 limacere possunt: *Psal 21. v. 1. Ego autem in in-*
qui nocentia mea ingressus sum, in Ecclesiis bene-
dicam te Domine. Quot non movit, quot
 non extimulavit proprium commodum,
 pingueque reddituum Ecclesiasticorum e-
 et molumentum? Quot non movit ambitio,
 aut ad dignitates possent pertingere? Quot
 non sunt qui clero nomen dant, ut sese
 subtrahant difficultatibus, ac tædiosis vitæ
 secularis occupationibus, imaginantes sibi,
 vitam Clericalem esse vitam otiosam? Quot
 etiam, ut se subducant à foro Laicali, gau-
 deant-

Veneris

Veneris
 de castis

Philip
 2. v. 21

deantque privilegio Ecclesiasticæ immu-
tis? *Non ut meliores, sed ut ditiores, non
sanctiores, sed ut honoratiores simus*, inq[ui] Chara
Prosper lib. 1. de vit. contemp. cap. 12. hanc Ch
ter reliquas sacrorum Ordinum deord
tiones, fugillans. Hinc non absque m
rio Sancta Ecclesia sacris ordinatio
præmittit universalia quatuor tempori
nia, aliasque preces ac devotiones, ut oncerdot
Fideles unanimiter concurrant ad deprecatione
dum Deum ter optimum Maximum pro p[ro]p[ri]o
lici electione, proficuaque promotione stem Sa
rum, qui debent esse bases ac columna gatur. E
clesiæ. Tali cum spiritu S. Carolus conloquer
diol. Provin. 2. tit. 1. decr. 21. hoc pro Ordine
te fecit decretum: *Sit frequens in oratione & cate
purè sanctèque versetur, & Dei Sanctorum dicit A
ope piis Fidelium precationibus implorata, vobis d
dines iis conferant, quos utiles operarios Ecceum
sia Dei postulat.* Et verò, si tanta adhibea Duran
diligentia ad providum aliquem ac bono lib. 3. ca
reperendum œconomum temporalem, sui laci
cebat S. Ambrosius in 1. ad Tim. c. 2. quanta & ideo
ra, quanta sollicitudo impendenda non erit induit
promptum, ac idoneum deligendum ac Ecclesi
stituendum dispensatorem spiritualem? gularite
terrestrium rerum dispensatores idonei rem:
rendi sunt, quanto magis cœlestium? bismet